



Keglevich Béla utasít vissza minden közösséget ilyféle mozgalom embe-  
reivel.

A fent. hazafiak egyikét sem egyes esemé-  
ny, vagy jelenség készítette a felszólalásra,  
mert hisz oly valami nem történt, minél  
nagyobb s feltűnőbb már másszor ne fordult  
volna elő, de a jelenségek összege, a han-  
gulat érezhető nyomása az, mi most aggá-  
lyosabb, mint máskor kirívóbb események  
vagy kihágások benyomása.

Valóban ideje, hogy összeszedjük ma-  
gunkat, s orvoslatról komolyan gondol-  
kozzunk.

Angliában, ha a törvényhozás együtt  
van, csekélyebb fontosságú események ele-  
gendőek arra, hogy azok komoly független,  
beható vizsgálatok s döntő tárgyalások  
anyagává tétessenek. Mi természetesen meg-  
szoktunk mindent a véletlentől várni, és  
bizni az időben. Eddig természetesen más  
viszonyok közt ez többnyire ki is se-  
gített.

De ma egészen más körülmények közé  
jutottunk. A közbékének nem napjai, de  
órái — meglehet — számlálva vannak. A  
fergetegek, melyek már nyugaton átvonul-  
tak, a keleti népeket fenyegetik előzön-  
léssel, s mi benső vajadások, megszakadás,  
viszály s kuszéletlenség közepette oly ac-  
tióra lehetünk kényszerítve, mely ha rosszul  
útne ki, végzetessé válhatik hazánkra, de  
végzetessé fajunkra nézve.

Mi legleverőbb, azon állapot, hogy a baj  
fokozza ismét a bajt s emeli a kórallapotot.  
Mi több bizalmat várunk Bécs felől, de  
békétlenkedésünk még habozóbbá teszi  
azokat.

Itt végkép nagy elhatározások kellenek  
és komoly tevékenység.

Együtt a törvényhozás, ne engedje  
személtárá merülni lassankint a hajót, me-  
lyet közzváltással partra segíthetne, míg  
nem esett korunk végzetének, a „már  
késő“nek martalécul.

## KORMÁNYZATI ROVAT.

**A magyar közmunka s közl. miniszter**  
jelentése a Felsőház az ország közlekedési esz-  
közének állapotáról és a vezetésre bízott miniszte-  
rium tevékenységéről.

(Folytatás.)

Az örökös tartományok, továbbá Erdély, Hor-  
vát s Tótország államainak aránya a „statiszti-  
kai közlemények“ szerint a következők:

Ország	Terület mért- földek ben	Állam- utak hossza mért- földekben	Eszik egy- mértföldre	
			szá- lék- ban	öle- kben
Alsó Ausztria	345	131,08 0-38	1,520	
Felső Ausztria	207	93,14 0-45	1,800	
Salzburg	123	48,11 0-39	1,560	
Stájerország	385	100,08 0-26	1,040	
Karinthia	182	65,71 0-36	1,440	
Krajna	174	71,37 0-41	1,640	
Tengerpart vidék	138	74,85 0-54	2,160	
Tirol	498	169,44 0-34	1,360	
Csehország	900	522,24 0-58	2,320	
Morvaország	390	105,44 0-27	1,080	
Slézia	89	43,68 0-49	1,960	
Gácsország s Bukovina	1554	38,50 0-25	1,000	
Dalmáciaország	224	118,75 0-53	2,120	
Horvát és Tótország	318	47,81 0-15	600	
Erdély	963	173,41 0-18	720	

Ezen adatokból kétségtelenül kitetszik, hogy  
Magyarország egy összes, valamint a kinstárból  
épített és fenntartott utainak hosszát tekintve,  
nemesak a műveltebb külállamokkal, de a lajtán-  
tuli országokkal sem vetélkedhetik, mert például  
Csehországnak majdnem ötször annyi köz- és majd-  
nem négyszer annyi államutja van aránylag, mint  
Magyarországnak.

E tekintetben egyáltalán csak Horvát és Tót-  
ország, de ez is csak 13/100-addal áll hátrább, mint  
Magyarország.

Ezen közigazgatásunk határozott hátrányára  
szolgáló és régóta sajnosan érzett állapot, nemzet-  
gazdasági fejlődésünk feltartóztatása nélkül to-  
vább nem maradhat igy.

A viszonyok komoly megfontolása azon meg-  
győződésre vezet tehát, hogy közlekedési eszkö-  
zeink alapját tevő kútutaink a kor kívánál-  
mához képesti kiterjesztése clodázhatlan szükségé-  
gé vált, — mi ha az elősorolt tények által eléggé nem  
igazoltnak, még bővebb igazolást nyer azon kö-  
rülmény által, hogy jelenlegi utálózatunk mellett  
sem költséges vasutaink, sem azon vizutaink, mel-  
lyekkel a természet áldotta meg hazánkat, felada-  
tuknak meg nem felelhetnek, mert köztdomá-  
sú tény az, hogy vasuti és hajózási állomásainkhoz  
vezető sok (nagyából községi) ut az év némely  
szakaiban járhatlan levén, a mondott állomásokhoz  
való hozzáfutás a lehetetlenséggel határos.

A közutak szaporításánál há-

rom főtekitet lesz különösen figyelembe ve-  
endő.

Az utálózat megállapítása,  
az utak osztályozása s ki által leendő keze-  
lése, végre  
az utak szerkezete.

A) Az utálózat megállapí-  
tása már annál fogva szükséges, mivel az eddigi  
állam — és országos — utak hálózata az akkori  
közforgalmi viszonyokhoz alkalmaztatva, még az  
ötvenes években állapított meg, holott több vasu-  
tonalnak időközben kiépítése a kereskedelmi for-  
galomnak is nem egy helyen egészen más irányt  
jelölt ki.

A fennállott magyar kir. helytartótanács ré-  
széről tetteket is már egy észszerűbb utálózat  
megállapítását iránt intézkedések, mivel azonban  
ezek megállapításánál az újabbban tervezett vasut  
és esatornavonalakra, sőt a meglévő vizutak háló-  
zatára sem voltak kellő figyelettel, ez oknál fogva  
szükségesnek mutatkozott a közmunka miniszte-  
rium illető osztálya által, egy a mostani viszony-  
oknak megfelelő új hálózat készítése, mely min-  
den egyes törvényhatósággal véleményezés, és  
esetleg kivánóságainak előterjesztése végett több  
hóval ezelőtt közöltetett.

B) Az utak osztályozását il-  
letőleg azok e tervezet szerint három osztá-  
lyba lennének sorozandók:

1.) Az eddigi államutak helyébe, de tekin-  
tet nélkül az eddigi létezőt osztályozásra, or-  
szág utaknak vétnének fel azok, me-  
lyek mint a közlekedésre legfontosabbak, a vas-  
pályákkal és vízi utakkal együtt képeznek a köz-  
forgalom fő ereit.

Ezen utak az országos kinstár adományából  
a közmunka miniszterium közvetlen intézkedési  
folytán, a rendelkezésére álló kir. mérnöki kö-  
zegek által építtetnének, s tartatnának fenn, mely  
intézkedések azon nézetten alapulnak, hogy az  
ily természetű utak az országos, nem pedig  
egyes vidéki forgalmat közvetítvén, azoknak  
annál inkább országos költségese, s a kormány, vala-  
mint ennek közgegi rendelkezése alatt kellend  
építtetniük, s fenntartatniok, mivel:

a) Azon közérő, mely a törvényhatóságok  
rendelkezése alatt álland, a tervezet szerint,  
szintén tetemesen szaporítandó megyei s községi  
utak fenntartása és építésére is alig lesz elegendő,  
továbbá:

b) mert azon utaknak mint a közlekedés  
útterének tökéletes jó karban tartása a legfőbb  
feladatok egyike, már pedig a köztapasztalás iga-  
zolja azt, hogy jó utak csak ott lehetnek, hol  
azok építése, fenntartása és folytonos felügyelete  
végett egyedül e célra felállított külön közgegek  
állanak a kormány rendelkezésére végre;

c) Mert minden miveltebb államban elfoga-  
dott és tényleg foganatosított elv az: hogy az  
ország legfontosabb utvonalai, a kinstártól nyert  
adományokkal a kormány és közgegi által tartassa-  
nak fenn.

Mi az országutak hálózatát illeti, az  
e részbeni tárgyalások befejezése után az eddigi  
606<sup>1</sup>/<sub>2</sub> mértföldnyi államutakat több fontos új  
ut felvétele által jóval kellend szaporítani, hogy  
igy elérhető legyen, mikép az eddigi országos utak  
fennmaradó részéhez megyei utakul minél több fon-  
tos községi ut sorozathassék.

Ha a törvényhatóságok részéről már nagyobb  
részben beérkezett javaslatok vétetnek alapul, gy-  
legalább 500 mértföldnyi új utak ország-  
utak közé leendő felvételére számolhatni, me-  
lyeknek fele része már mint eddigi országos ut,  
kiépítve levén, a másik fele rész kiépítésére mért-  
földenkint 60,000 forintot véve, 15,000,000 frt fog  
igényeltetni.

2) Megyei utaknak azok vétetnek fel,  
melyek egyes vidékek főközlekedési ereit ké-  
pezvén, a vasutak vízi és országutak összekötöt-  
seit lényegesen előmozdítják, vagy ezen kiválóbb  
közlekedési eszközök kereszt kapcsolatait ké-  
pezik.

Ezen utak közérővel fognának építtetni és fen-  
tartatni.

E helyt megemlítend, hogy a közmunka sza-  
bályozása iránt a közmunka miniszteriumnál be-  
ható tárgyalások folynak, melyek eredményét a  
közel jövő fogja felmutatni.

Természetesen, valamint a közmunka, ugy a  
megyei utak kezelése is a miniszterium törvényes  
főfelügyeleti jogának fenntartása mellett az il-  
lető törvényhatóságokra lenne ruházandó, s csak  
is a legfontosabb teendő, mint például a megyei  
utak hálózatának megállapítása, tartatnék fenn a  
kormányának.

Mindhogy az előre becsültak szerint az ed-  
digi országos utakból összesen mintegy 500 mért-  
föld hosszú egyes vonal a jövődöbéli ország-  
utak közé fogna felvétetni, ennél fogva nem csak  
lehetséges, de szükséges is lesz a megmaradó me-  
gyei utakhoz még a fontosabb községi utak közül  
annyit felvenni, mennyi a rendelkezhető közérővel  
kiépíthető s fenntartható leendő.

3.) Községi utakul maradnának az ed-  
dig felsoroltak után mind azon egyéb utak, me-  
lyek két vagy több község összeköttetésére vagy

a vasut vagy gőzhajó állomások, nem különben  
folyam vagy esatorna, rakpartok bejáró utai gya-  
nánt szolgálván, tisztán helyi jelentőséggel bírnak;  
ezeknek építése és fenntartása egyelőre az érde-  
keltségre lenne bízandó, a törvényhatóságoknak  
fennmaradván azon joguk, hogy a megyei utakon  
nélkülözhető közmunka erő, a községi utaknak  
segítségül adhassák.

C.) Hátra van még az utak szerkezetére nézve  
nélemlyeket felemlíteni.

Terv szerint az országutak körülbelül  
1,100, a megyei utak pedig mintegy 2000 mért-  
földet fognának tenni.

Miután az országutak, fontosságuknál fogva,  
nagyobb tökélyre tartanak igényt, ez okból a for-  
galomhoz mért szélességben, mindenütt lehetőségig  
— kőalappal lennének kiépítendők, és az e téren  
igen előhaladt tudomány utmutatása szerint fenntar-  
tandók.

A megyei utaknál ugyan nem lehet még  
ez idő szerint a tökély ezen fokát kivétel nélkül  
megkivánni, mindazonáltal ezeknek is szabályul  
szolgáljon az, hogy kőalappal építendők, s rende-  
sen kavicsal fenntartandók.

Vannak ugyan vidékek, hol a kőutak építése  
s fenntartása merő lehetlenség, mert a megkiván-  
tató anyag teljesen hiányzik.

Ily helyeken igen észszerűnek mutatkozik a  
Németalföldön, s már nálunk is, például Somogy-  
megyében, kitévő eredménnyel alkalmazott  
kongó téglak utak építése.

Az eféle utak közgégy vidékeken nem csak  
sokkal kevesebbe kerülnek, mint a messze vi-  
dekről költségesen szállítandó anyaggal létesít-  
hető kőutak, de fenntartásuk is rendkívül olcsón  
eszközölhető.

Világos példánk van erre ugyancsak Somogy-  
megyében, hol egy mértföldnyi kőut fenntartása  
évenként 8,000 frtba, ugyan ily hosszúságú kongó-  
téglak ut fenntartása pedig felépítését követő első  
évben legfeljebb 600 frtba, azontul pedig még ke-  
vesebbe kerül.

E mellett a kongó téglával épített utaknak  
azon előnyök is van, hogy mindig szárazak, tiszták,  
s a fenntartásuk tekintetéből szükséges mun-  
kálatok nem okoznak azon közlekedési akadályo-  
kat, melyekkel például a kavics-eltérítés jár a  
kőutaknál.

A mi végre a községi utakat illeti, ezek  
fenntartása tekintetében mindig csak a tényle-  
ges szükség, s a rendelkezésre álló pénz- vagy  
munkaerő lehet irányadó.

Áttérve már most Erdélyre, mindenek előtt  
megjegyzendő, hogy az ottani utépítést is, a  
fennbéli előadott elvek szerint leendő szervezendő,  
s ennél fogva Erdély köztjai szintén ország-  
megyei és községi utakra lennének osztá-  
lyozandók, az előbbieket tisztán kinstári költsé-  
gen, a megyei utakat közmunka erővel, s a községi  
utakat az érdekeltség által kellend építtetni, s fenntar-  
tatni.

Az erdélyi államutak tagadhatlanul sokkal  
jobb karban vannak, mint a magyarhoniak, mi  
legkivált annak tulajdonítható, hogy ott közérő  
az államutakra nem használtatott, hanem építetik  
és fenntartásuk kizárólag készpénzen eszközöl-  
tetett.

Ezen államutak eddigi hossza 169 mértföldet  
tesz, melyekhez a törvényhatóságok s kereske-  
delmi kamarák véleménye alapján tett kir. főkor-  
mányszéki javaslat s a közmunka miniszte-  
riumban folytatott tárgyalások folytán még  
29<sup>1</sup>/<sub>2</sub>+33<sup>1</sup>/<sub>2</sub>=62<sup>1</sup>/<sub>2</sub> mértföldnyi új ut tervezetik fel-  
vétetni, e szerint tehát Erdély jövő országutainak  
hossza 232<sup>1</sup>/<sub>2</sub> mértföldre fog menni.

Az erdélyi utak hálózatát illetőleg,  
mielőtt arról egyidőben egy Magyarhonra nézve  
teendő hason javaslatban tényleges irányban szó-  
leendő, egyelőre csak annyit lehet előkészítő tájé-  
kozásul megjegyezni, hogy ujon felvett országutak  
s a jelenlegiek kiépítetlen hézagai összesen  
58<sup>1</sup>/<sub>2</sub> mértföldet tévén, azok kiépítése körülbelül  
3,500,000 frtot veendő igénybe.

Röviden egybefoglalva azon adatokat, melyek  
az országos költségén építendő s fenntartandó  
országutakra vonatkoznak, ezeknek kiegészi-  
tése s tökéletesítéséhez a következő pénz-  
kivánatlik; és pedig: a) a magyarhoni eddigi  
ily utak átalakítására mintegy 2,160,000 frt, b)  
71<sup>1</sup>/<sub>2</sub> mértföldnyi hézagok kiépítésére 4,292,500 frt,  
c) a magyarhoni országutak közé ujon felveendő  
vonalok kiépítésére 15,000,000 frt, d) az erdélyi  
hasonló új utak s hézagok kiépítésére 3,500,000  
frt, összesen 24,957,500 frt, vagyis kerekszám-  
ban 25,000,000 forint.

Mondani is felesleges, hogy az ország közj-  
vedelméből csupán e célra ily tetemes összeg sem-  
mikép sem telnek ki egy-két év alatt. Ha azonban  
tekintetbe vétetik a roppant anyagi veszteség, me-  
lyet az ország elégséges és tökéletes közlekedési  
eszközök hiánya miatt szenved, s mely azon arány-  
ban nehezedik vállainkra, a mint közigazgatási  
viszonyaink napról napra fejlődnek; ha továbbá  
megfontolás alá jó, hogy csupán közlekedési eszkö-  
zeink érezhető javulása képcs a természettől meg-  
áldott ország segélyforrásait feltárni, kincsei és ter-  
ményeinek utat nyitni a világ kereske-

delmi főhelyeire, és a gyáripart meghonosí-  
tani, akkor nem fog ezen fontos feladatunk megol-  
dása azon időig halasztatni, melyben a közleke-  
dési eszközök fejlesztésére megkivánta nagyobb  
költségeket már rendes bevételeinkből lehetend  
fedezni.

E részben, egyéb államokat mellőzve, példán  
szolgálhat nekünk Franciaország, mely főbb je-  
lentőségű közlekedési eszközeinek rendbehozatala  
után, most már legkevésbé fontos községi utainak  
kiépítésére is nevezetes összegű és dúsan gyűmöl-  
esző kölcsönöket vett fel.

(Folyt. köv.)

## Levelezések.

„Non quis, sed quid.“

Váradmegye, márcz. 9.

Férfit, ki az egyháztól hivatászerű küldé-  
tessel bírjon, látni a kath. sajtó élén, rég érezett és  
magányos életben ugy, mint nyilvános gyülekeze-  
tekben hangzatosított szíkség vála.

Más országok példájára nálunk is ez eszme  
megfogamzott azon perczben, midőn a Függet-  
len Lapok szerkesztőjének programja öröm-  
mel lepett meg bennünket,  
„Omne initium durum“ közmondás igaz sza-  
vait legyőzte azon hasznos igazság: Legjobb kezdet,  
a kezdet.

A jámbor óhajítás valósulva; az eszme megtes-  
tesülve fekszik szemünk előtt.  
Függetlenség a zászló jellegje; haladás vezér-  
eszméje.

Heródesként, mint villámot sújtva megzava-  
rodott e szó, független, hallatára a kath. sajtó  
képzőlködő királya és féltő egyedül álló hatal-  
mas trónját, mert az önkény és hatalom félték  
örzője.

A sajtónak leggyalázatosabb fegyverével tá-  
madja meg e nyilthomlokú zászlót és szentségtelen  
kezekkel akarja a kisdedet (Függs. L.) életétől  
megfosztani.

Oh félelem és ravaszság szörnyű eszszövén-  
yei, mily oktalanok igyekezetet Isten akarata  
ellenében!

Nem uralkodni, nem szolgáltatni, hanem  
szolgálni jöttünk, igen szolgálni akarunk a jó  
ügynek.

Nem rotani, hanem építeni akarjuk az egy-  
ház függetlenségét.

Nem akarjuk az időt hiábavaló fészegetések-  
kel tölteni; a kebleket keseríteni; hanem nyitl  
homlokunkal küzdeni a kis lelkűek előítéleteli  
ellen.

Ha a diót újaink közt föl nem törhetjük, más  
módhoz folyamodunk, de a magot még sem hagy-  
juk benne! ha egyenes és jólelkű szavaink nem  
bírják meggyőzni a keményszívűeket, akkor a kor  
követelményeire utaljuk őket.

Kérdjük meg e kor fiaitól, nem talált e vis-  
hangra önzéstelen és szerény jelszavunk?  
Az igazsáért küzdeni; nem hunyászokdni  
meg a fenyegető gyávák előtt, ez ezélünk.

Senkit nem támadni meg; mindenkinek meg-  
adni a magát, ez hivatásunk.

Az öreg Róma félelem nélkül hirdeti az igaz-  
ságot; vizsgálatorlja a támadásokat, de nem bánt  
senkit; békét hirdet a jóakaratu embereknek.

S vajjon mit hirdetnek egyebet a Függs.  
Lapok? mit látnak a Függs. Lapokban an-  
nak elleni?

Nem esodálkozunk rajta; az igazság gyűlö-  
tetik!

A melegítő nap számtalan legyet ébreszt föl  
álmából; a személyes érdem s bátorság talál irgy  
emberekre.

Itt irgység minden nagy embert követ.  
(Plutarch.)

Omnia jam fient, fieri quae posse negabam  
Et nihil est, de quo non sit habenda fides.  
(Ovid.)

Egy szerény pap Biharból.

## LAPSZEMLE.

Az egyik kath. közlönyben Csontalmi  
folytatja lapunk elleni polemáját biggadtabb mo-  
dorban s illedelmesebb hangon, mint előbbi felszólá-  
lásában, s különösen az alapság emancipatió-  
jának kitételét veszi zokon, mutogatva, hogy an-  
nak, a mi elnyomva nincs, semmi felszabadításra  
nincs szüksége.

Ha a buzgó cikkiró, mint látszik, az eman-  
cipatio szót veszi nehezen, az nem tőlünk s ál-  
talunk hozatott forgásba. Sőt midőn először meg-  
említették egy itteni petitióknak tárgyalása alkalmával,  
nekünk is zokon esett a katolikusok eman-  
cipatiójáról hallani.

Az alapság emancipatiójának sem lehet jó-  
zanul más értelme, mint hogy azok, fenntartva az  
egyház benső fegyelmi rendszerét, világi vonatko-  
zásu ügyekben a vélemény és actio függetlenségére  
nézve mind felülről, mind alulról minden lehető  
nyomás következtől biztosítottaknak érezzék  
magukat.

Mi ugyhiszük, ezen függetlenség a szervez-  
kedés egyik legmomentosusabb ügye.

A szer-  
alapság a  
befolyás és  
értelmiség  
bizott népp  
lép, ennélfo  
dik, ez ped  
minden illu

Ezen h  
papság ma  
mennyit elő

Am lás  
hogy ott az  
s tagadja, l  
kony s ezen  
vetelésnek,  
natkozások

De vál  
délyben ép  
tudomásra  
ságának ke  
delkezik az

Midőn  
emelésén d  
hatlanul le  
zilált egybe  
tétés elem  
mat azon v  
változott vi  
ható lehesse

foroghasson

Ha a f  
a nép is, s  
nagy befoly

A folytono  
giakkal egy  
szeeolvadna

ban elutas  
felülről jól  
senek.

Ily két  
az élet utm  
takozik a  
nagy számú

Nem azért,  
nak képzeli  
lehet téve,  
mint rendes

A kérd  
nem ellenfe  
dani, mert  
kalmunk

Különl  
lenségnek  
egyház ügy

alapját kép  
ga nem lehe  
háztól szaka  
lan d i s p

gy katoliku  
gy minden  
egyiránt me

„Ez ug  
van igen,  
elégge bizot

Még az  
hogy nálun  
nebb s öna

volna, ezt te  
néha, miből  
lélekerő bü

az, mit ki k  
a megváltoz

getlenségét  
ran rájuk é  
suk csak jó

HAT

Nag  
letének köz  
ur megnyitv  
tag elhalása  
indítványoz

A képv  
jegyzőkönv  
intézkedése

Ezután  
tisztí esküt.

Olvasta  
vich János t  
az építést k  
indokolása  
azon küldöt  
alapján a v  
érdekében

Pénztig  
küzegét az  
4 óról bes  
segédkezés  
beszedése k

zolt intézke  
remüködsé  
gyűlését va  
jelent a ké  
támogatásár  
munkálását

Olvasta  
miniszterium  
intézménye.

bályozás tár

part meghonosí-  
adatunk megol-  
yben a közleke-  
vánta nagyobb  
nkból lehetend  
ellőzve, példán  
s, mely főbb je-  
rendelbehozatala  
községi utjaink  
dúsan gyümöl-  
quis, sed quid.  
ye, márcz. 9.  
kasszerű külde-  
n, rég érezett és  
ános gyülekeze-  
unk is ez eszme  
n a „Függet-  
grammja öröm-  
ndás igaz sza-  
Legjobb kezdet,  
eszme megtes-  
haladás vezér-  
njtva megzava-  
ra a kath. sajtó  
edül álló hatal-  
batalom félénk  
fegyverével tá-  
és szentségtelen  
g. L.) életétől  
rnyű celszövé-  
Isten akarata  
áltatni, hanem  
akarunk a jó  
arjuk az egy-  
ó fészegetések-  
; hanem nyilt  
dek előítéleti  
törhetjük, más  
meg sem hagy-  
szavaink nem  
et, akkor a kor  
a talált e visz-  
nok?  
hunyászkodni  
ezélunk.  
lenkinek meg-  
birdeti az igaz-  
t, de nem bánt  
bereknek.  
bet a Függet-  
pokban an-  
gazság gyűlölt-  
gyet ébreszt föl-  
ság talál irigy  
embert követ.

A szervezkedés által a lelkeszettel foglalkozó  
alapság állása felette fontosá válik, tekintély,  
befolyás és hatalyban igen emelkedik; a világi  
értelmiséggel folytonos összeköttetésbe, a gondjára  
bizott néppel egészen más, megerősödött viszonyba  
lép, ennél fogva hatalya a világi dolgokra fokozó-  
dik, ez pedig e vonatkozásaiban függetleneséget s  
minden illüsiótól ment önállóságot követel.  
Ezen követelés nem annyit tesz, hogy az al-  
papság ma rabszolgai állásban van, csak annyit,  
mennyit elég kiálltolag a tények bizonyítanak.  
Am lássa mi történt Erdélyben. Am tagadja,  
hogy ott az alapságra hiányzott felülről a pressió,  
s tagadja, ha lehet, hogy e pressió nem volt haté-  
kony s ezen példa után nincsen e alapja azon kö-  
vetelésnek, hogy az alapság helyzete világi vo-  
natkozásokban függetlenitessék.  
De válaszsunk kissé még kiálltobb példát. Er-  
délyben épen a görög vallásuknál oly nagy köz-  
tudomásra a függés, hogy a nép politikai jogosult-  
ságának kezelője lön az érsek. Ez feltétlenül ren-  
delkezik az alapsággal, az pedig a néppel.  
Midőn tehát a papság állásának s hatalyának  
emelésén dolgozunk, melynek a szervezkedés esal-  
hatlanul legbiztosabb eszköze, mennyiben az eddig  
zállt egybefüggés nélküli, sőt sok részben ellen-  
tétes elemeket összefűzi, meg kell óvni a társadal-  
mat azon másik lehető következéstől, hogy ezen  
változott viszony politikai czélokra kizsákmányol-  
ható lehessen, vagy legalább ezen lehetőség fen-  
foroghasson.  
Ha a lelkeszek kijelölésénél meghallgattatik  
a nép is, s ebbe ez által befolyást nyer, már előre  
nagy befolyás biztosítatik a népre a lelkeszeknek.  
A folytonos egyházügyi érintkezésekben a világi-  
akkal egymás ügyeire kölcsönhatást nyerve ösz-  
szesolvadnak érdekeik és törekvéseikben, ez állás-  
ban elutasíthatlan követelmény, hogy minden  
felülről jöhött pressió hatásától mentessé tésze-  
senek.  
Ily kérdéseket nem elméleti okoskodások, de  
az élet utmutatásai után kell megbírálni. Miért til-  
takozik a közvélemény a kormányhivatalnokok  
nagy számú képviselősege ellen a törvényhozásban?  
Nem azért, mert a hivatalnokot eo ipso rabszolgá-  
nak képzeli, hanem mert bizonyos nyomásnak ki-  
lehet téve, melytől menekedni több lélekerő kell,  
mint rendszeren a legtöbb ember bír.  
A kérdésbe hozott pressió működéséről pedig  
nem ellenfeleink, de mi tudnánk legtöbbet mon-  
dani, mert az e felől panaszokat nekünk van al-  
kalmunk olvasni.  
Különbö a mi általunk szóba hozott függet-  
lenségnek meg vannak józan határai. Van a kath.  
egyház ügyeinek oly része, mely a vallás isteni  
alapját képezvén, sem vitatás, sem tárgyalás anyaga  
nem lehet. Ki azokat kérdésbe vonja, az az egy-  
házról szakad el, de vannak az egyháznak számtal-  
an d i s p u t a b i l i s kérdései, ezekben, a mint  
jó katolikus embernek vélekedni szabadon lehet,  
egy minden tagját is, legyen az pap, vagy világi,  
egyiránt megilleti a függetlenség s önállóság.  
„Ez ugy is meg van, fogják mondani. Meg  
van igen, elméletben, mint azt az erdélyi példa  
elégé bizonyítja.  
Még az sem nyom semmit a követelés ellen,  
hogy nálunk az alsó papság különben is függetle-  
nebb s önállóbb, mert ha igen, mit tagadni bűn  
volna, ezt teszi önmegtagadással s kockázatással  
néha, miből következik aztán, hogy a buzgóság s  
lélekerő büntethetik, a hízlegők boldogulnak, s ez  
az, mit ki kell kerülni a rendezés által. Ezen ki-  
a megváltozott helyzetből a clerusnak önálló füg-  
getlenségét világi dolgokban, akkor lehetend bárt-  
ran rájuk építeni minden viszonyok közt, befolyá-  
suk csak jótékony lehet.

## HATÓSÁGI ÉLETÜNK.

**Nagyvárad város képviselő testü-**  
letének közgyűlést február 29-én polgármester  
ur megnyitván, bejelenti Koszta János képviselő  
tag elhalása, és helyette új képviselő kinevezését  
indítványozza.  
A képviselő testület sajnálatát és részvétét  
jegyzőkönyvileg kifejezvé, a kinevezés iránti  
intézkedést későbbre halasztá.  
Ezután tisz. aljegyző Stark Antal tette le a  
tiszti esküt.  
Olvasottat a belügyminiszter leirata Szdrach  
János felfolyamodványa tárgyában, melylyel  
az építést Kiss Sámuelnek megengedő határozat  
indokolása stírgettetik. Minek teljesítésével ugyan-  
azon küldöttség bizatott meg, melynek jelentése  
alapján a város már hozott végzését Kiss Sámuel  
érdekében megváltoztatta.  
Pénzügyminiszter ur értesíti a várost, hogy  
közgei az 1868. évi egész adó előírására, de csak  
4 hóbl beszédésére utasította. A város megígéri  
segédkezését a törvényhozásilag megszavazott adó  
beszedése körül. „Ha azonban a pénzügyi hatóság  
az 1867. XVIII. t. czikkben világosan meghatáro-  
zott intézkedést tulterjeszteni szándékozik s köz-  
reműködésre hívna fel ezen városi hatóság köz-  
gyűlést vagy tisztviselőit: e nem várt esetre  
jelenti a képviselő testület, hogy a tulterjeszkedés  
támogatására se a közgyűlés, se a tisztikar közre-  
munkálását nem ajánlhatja fel.“  
Olvasottat a földmiv. ipar és kereskedelmi  
miniszterium f. évi február 21-án 157. sz. a kelt  
intézménye, melylyel midőn a husvágás és ársza-  
bályozás tárgyában hozott végzését tudomásul ve-

szi, felhívja a várost, hogy az életbeléptetés rész-  
leteit s a szabad husvágás körül tett gyakorlati  
tapasztalatokat tudassa. Kapcsolatosan olvastattok  
a szabad husvágás és kimérés módzatai fölött ja-  
vaslattal megbizott küldöttség jelentése.  
E jelentés pontonként tárgyalván, az első  
pont elfogadtatott, vagyis a méréshez iparengedély  
kell, mely azonban — mint többen kijelenték —  
akár egy 24 óra alatt megnyerhető. A 2, 3, 4 és 5.  
pontok változatlanul megtartatnak és végzésbe  
mennek. A 6 dik pontnál azon módosítás fogadta-  
tik el az izraeliták érdekében, hogy ezek szomba-  
ton és pedig a téli hónapokban esteli 9, — a nyári  
hónapokban 11 óráig vágassanak; másoknak és  
máskülönbben tilos az esteli vágás. A 7 dik pont-  
ban foglaltak szinten keresztül mennek, azon kü-  
lönbséggel, hogy nem fizethet esetében 5 frt birs-  
ág egy napi fogságba számítottat, és kijelentik,  
hogy a befolyandó birs-ág-pénzek a szegények  
pénztára javára fordíttassanak. Végre e rendszá-  
bályok intézkedő miniszter urnak megküldetni ha-  
tározatnak.  
A közgyűlés még délután is folytatott, mint-  
hogy azonban a meglehető számú elintézt  
tárgyak jobbra a városnak, mint testületnek gaz-  
dasági s más ilyes ügyeire vonatkoznak, terünk  
pedig ez uttal nagyon igénybe van véve, referán-  
dának berekesztjük.  
**Eger városa részéről f. év márczius**  
1-én tartott képviselői ülésben következő ügyek  
tárgyalattak:  
Egy részről Eger városa, más részről Gál La-  
jos és Schmidt Ignác mérésárosteretek között a  
levágandó marhák után fizetni szokott fogságzi  
adó alhaszonbérlete tárgyában 1867. év február hó  
9-én kötött szerződés további fenntartására nézve  
a rendőri ügyekkel foglalkozó II-ik szakosztály  
véleménye folytán bataroztatott: Tekintetbe véve,  
hogy a vágóhídi biztos által a levágott marháról  
vezetett jegyzék szerint, mult 1867-ik évben 1176  
db szarvasmarha vágatott le, mely mennyiség után  
— darabját 3 frt 78 krral számítva — összesen  
csak 4445 frt 28 krr jött volna be, míg ellenben a  
szerződés szerint haszonbérleti mérésárosteretek  
által, beleértve a vágóhídi biztos 15 frt havi illet-  
ményét is, — évenként 5479 frt 92 kr, és így éven-  
ként 1034 frt 64 krral több fizettetik, mi a városi  
közönségre nézve igen előnyös; tekintve továbbá,  
hogy a szabad huskimérés a megye részéről, csak  
is f. év april hó elkjéj meg engedélyezve: ennél-  
fogva a kérdés alatti szerződés, tekintettel a városi  
közönség érdekére, továbbra is érvényben hagyá-  
tik, s a szerződő feleknek megengedtetik, hogy  
szarvasmarháikat a szerződés értelmében ezentül  
is saját vágóhídjajkon vágathassák; míg ellenben  
a többi huskiméréssel foglalkozó egyének — kül-  
önösen rendőri tekintetből — marhájának a város  
vágóhídján leendő vágatására köteleztettek.  
Elnöklő polgármester előterjeszti, hogy Fritsch  
Edé, mint az Eger városban létesítendő gazvál-  
gítás iránti vállalkozótól azon értesítést nyerte,  
miként a gáz előállításához szükségeslő építke-  
zésre f. év april elején meg fognak kezdeni, kér-  
vén ezuttal az általa biztosítékul letett 1000 Ftos  
Metallique-kötvény után esendő, f. év márcz. 1-én  
lejárandó szelvényt, mint a szerződés értelmében  
őt illető, megküldött. Az építkezés megkezdésére  
vonatkozólag tett előterjesztés tudomásul vétetik, s  
a polgármesteri hivatal utasítatik, hogy a kérdés  
szelvényt a vállalkozónak küldje meg.  
A helybeli es. kir. Szász-Weimar ezred pa-  
rancsnoksága az egri házi szegények között leendő  
kiosztás végett 60 ft 20 krt, — mint az ezred ze-  
nekara által rendezett utolsó tánczvizgalom tiszta  
jövedelmét — küldé meg. A czimzett ezred paranc-  
snokságának eme kegyeletes tényért elismerés sza-  
vaztatik, s a megküldött 60 ft 20 kr, az épen ki-  
osztás alatt levő 370 frtnyi Pozsik-fele segélyhez  
csatoltatni, s a házi szegények között kiosztatni  
határozatlik.  
Tarnay, előbb Otterhalik János kérelme, mely  
szerint azon munkálatokért, melyeket Eger városa  
részére 1855 ik évtől 1860 ik év végeig bezárólag  
tett, ügyvédi illetéke fejében 525 frtot kér utalvá-  
nyoztatni — a 6-ik szakosztálynak kiadatik azzal,  
hogy folyamodó megallgatása mellett, ez ügyben  
körülményes felvilágosító véleményt adjon. Végül:  
Felolvastattat a m. k. kereskedelmi miniszte-  
riumnak Heves megye közönségéhez czimzett, s  
onnan a központi főszbiró ur utján megküldött  
400. számú rendelete, mely szerint az 1867. évi  
16-ik t. cz. által kötelező erejű emelt vám, és  
kereskedelmi szövetség 13-ik cikkére hivatkozva,  
a folyadékok mérésénél az 1854-ik évben behozott  
alsó ausztriai akót, — a száraz termények mérésé-  
nél az alsó ausztr. mérőt, — a súlymértéknél a bécsi  
mázsát, mint egyedüli mértékeket rendeli haszná-  
latba venni. — A megküldött miniszteri rendvény  
végrehajtás végett a közg. tanácsnak kiadott; a  
mennyiben azonban a száraz termények méréséhez  
megrendelt ürmérték, különösen annak a minisz-  
teri leirathoz elősorolt részletezésének ismeretével  
é képviselő testület nem bír, a czimzett miniszte-  
rium felkerendő az iránt adandó felvilágosításra,  
valjon hány pint vagy itezere osztatik a kérdéses  
ürmérték, és hogy ugyanazonos-e azon ürmértékek,  
mely mult 1854-ik évben hozott használatba;  
végre minthogy a miniszteri leirathoz hivatkozott  
törvények — miután azok Eger városa részére  
mindez ideig meg nem küldtetek — ismeretlenek,  
hogy tehát alkalmas előfordul eseteknél é tes-  
tület a törvények ismeretével birhasson, illetőleg  
azok birtokában legyen, felkérendő a magyar or-  
szággyűlés, miként az eddig alkotott, és alkotandó  
törvényeknek Eger városa részére leendő megkü-  
ldése iránt intézkedni méltóztassék.

## UJDONSÁGOK.

— **A közlekedési miniszteriumnak** egy  
igen czélszerű tervéről beszélnek mérnöki körök-  
ben, a mennyiben e miniszterium 50 fiatal embert  
akar napi díjak mellett gyakorlatilag kiképez-  
tetni a vasuti szolgálatban, kik vizsgát téve al-  
kalmatnak fognak, hogy a magyar szellem a vas-  
uti hivatalokban is meghonosítsassék.  
— **A pesti egyetemen** a jövő félv kezdettől

a szigorlatok nem többé kizárólagosan csak az il-  
lető tanárok előtt, hanem nyilvánosan, ugy mint  
Németországban és Svajczban, fognak tartatni.  
— **Horn**, a mindenki által ismert jeles ne-  
zetgazdász, ki 1849 óta Párisban él, a párisi aka-  
demia által gróf Duchatel helyébe tagul választat-  
ott. A mint tudjuk Horn magyar születésű s így  
külföldön is becsületet vitt ki hazánkunk.  
— **Több pest-városi képviselő** aláírásával  
ellátott körözünyvny forog a főváros lakosainak ke-  
zeiben, mely az írtésedésbe jött pesti ipótvárosi plé-  
banosi állásra Simon Ferenchez ajánlja.  
— **Klapka György** tbnok ma este Párisba  
utazik, honnan családjával együtt néhány nap  
mulva visszatér, hogy résztvegyen az országgyű-  
lés tanácskozásában.  
— **Perzel Mór** tbnoknak családi örömei  
megszaporodtak. Mig egyik leánya közelebb tartja  
esküvőjét, neje ma egészséges fin gyermekkel ör-  
vendezett meg.  
— **Türr tábornok Ujvidéken.** Ujvidéken  
„Erzsébet császárné“ czimű szálloda erkélyén  
márcz. 7 én vigan lengett a nemzeti háromszínű  
zászló; Türr tábornokot várták. A városi képviselő  
testület az ünnepeket tábornokot kitünően készült  
fogadni, — mig a szept bárt minden ünnepele-  
ktől távol tartotta magát. — Délután 6 órakor érke-  
zett meg díszes fogaton a várva várt ven-  
dég, a népség harsány éljenezéssel kísérve, követe  
nagy számú fogatokról, melyekben azon honfiak  
foglaltak helyet, a kik a tábornokot Kér helység-  
ben nagy előkezőnyvnygel várták volt. Lovas ban-  
dérium nemzeti zászlókkal díszítette az egész me-  
netet. Megérkezve az iparos egylet tisztelgett nála,  
s Mányik ur talpraesett beszédében üdvözölte a ked-  
ves vendéget, mint Bácsmege egyik fiát. Türr vá-  
laszában megemlékezvén a mult szomorú viszon-  
ytagságairól, különösen kiemelte, hogy „felette el-  
szomorító rá nézve a nemzetiségek közti egyen-  
lenség“, s azon óhajának adott kifejezést, hogy  
ennek mielőbb eleje vétessek a nemzetiségek bar-  
társágos egyetértése által; „mert, csak ha a nem-  
zetiségi viszállyok megszüntetve lesznek, lehet Ma-  
gyarország nagy és erős“ fejezte be a tábornok be-  
szédét. A 8 órakor tiszteletére rendezett estélyt  
mintegy 90 vendég látogatta meg; s Mányik ur  
kezdte meg a felköszöntéseket, poharát a tábor-  
nok megpöbölt hazafiságára emelvén. A tábornok  
erre a nemzetiségek közti egyetértésre emelte poh-  
arát, Teodorovitsnak szept felköszöntésére pedig  
szint ezen nyelven felelt. Alttalában a tábornok  
nyájás és barátságos magaviselete mindenkit meg-  
nyert.  
— **Az idők változása.** E napokban tartott  
miniszteri egészségügyi bizottmányban Korányi  
tanár ur hosszabban indokolta, hogy miért tért el  
előbbeni véleményétől, miért nem pártolhatja most  
már azon egészségügyi tervet, melyet két év előtt  
a magyar orvosok és természetvizsgálók az ő elvei  
szintén is készítették az országgyűlésnek beadtak.  
„Nem pártolhatja — ugymond — mert az idők  
változtak.“ „Igen, — közbeszólt Havas — nagyon  
változtak; mert a t ur azóta egyetemi tanár lett!“  
— **Asbóth Sándor** tábornok halálára vonat-  
kozólag öszintén é melegen osztó részvételt veszk-  
szük át a „P. Napló“ következő nekrolóját: Ha a  
forradalom utáni gyászos korszak csapásai közt  
egyike volt a leg súlyosabbnak, hogy annyi jeles  
erőtől sanyaró számkivetés fosztá meg a hazát,  
vigasztalat abban leltük, hogy a bujdosók meg-  
annyi apostolai a magyar névnek, és volt köztük  
nem egy, a kire a bizákeség és hála kettős érzet-  
vel tekintetünk mindenkor. Asbóth Sándor nem  
szük át a „P. Napló“ következő nekrolóját: Ha a  
forradalom utáni gyászos korszak csapásai közt  
egyike volt a leg súlyosabbnak, hogy annyi jeles  
erőtől sanyaró számkivetés fosztá meg a hazát,  
vigasztalat abban leltük, hogy a bujdosók meg-  
annyi apostolai a magyar névnek, és volt köztük  
nem egy, a kire a bizákeség és hála kettős érzet-  
vel tekintetünk mindenkor. Asbóth Sándor nem  
szük át a „P. Napló“ következő nekrolóját: Ha a  
forradalom utáni gyászos korszak csapásai közt  
egyike volt a leg súlyosabbnak, hogy annyi jeles  
erőtől sanyaró számkivetés fosztá meg a hazát,  
vigasztalat abban leltük, hogy a bujdosók meg-  
annyi apostolai a magyar névnek, és volt köztük  
nem egy, a kire a bizákeség és hála kettős érzet-  
vel tekintetünk mindenkor. Asbóth Sándor nem  
szük át a „P. Napló“ következő nekrolóját: Ha a  
forradalom utáni gyászos korszak csapásai közt  
egyike volt a leg súlyosabbnak, hogy annyi jeles  
erőtől sanyaró számkivetés fosztá meg a hazát,  
vigasztalat abban leltük, hogy a bujdosók meg-  
annyi apostolai a magyar névnek, és volt köztük  
nem egy, a kire a bizákeség és hála kettős érzet-  
vel tekintetünk mindenkor. Asbóth Sándor nem  
szük át a „P. Napló“ következő nekrolóját: Ha a  
forradalom utáni gyászos korszak csapásai közt  
egyike volt a leg súlyosabbnak, hogy annyi jeles  
erőtől sanyaró számkivetés fosztá meg a hazát,  
vigasztalat abban leltük, hogy a bujdosók meg-  
annyi apostolai a magyar névnek, és volt köztük  
nem egy, a kire a bizákeség és hála kettős érzet-  
vel tekintetünk mindenkor. Asbóth Sándor nem  
szük át a „P. Napló“ következő nekrolóját: Ha a  
forradalom utáni gyászos korszak csapásai közt  
egyike volt a leg súlyosabbnak, hogy annyi jeles  
erőtől sanyaró számkivetés fosztá meg a hazát,  
vigasztalat abban leltük, hogy a bujdosók meg-  
annyi apostolai a magyar névnek, és volt köztük  
nem egy, a kire a bizákeség és hála kettős érzet-  
vel tekintetünk mindenkor. Asbóth Sándor nem  
szük át a „P. Napló“ következő nekrolóját: Ha a  
forradalom utáni gyászos korszak csapásai közt  
egyike volt a leg súlyosabbnak, hogy annyi jeles  
erőtől sanyaró számkivetés fosztá meg a hazát,  
vigasztalat abban leltük, hogy a bujdosók meg-  
annyi apostolai a magyar névnek, és volt köztük  
nem egy, a kire a bizákeség és hála kettős érzet-  
vel tekintetünk mindenkor. Asbóth Sándor nem  
szük át a „P. Napló“ következő nekrolóját: Ha a  
forradalom utáni gyászos korszak csapásai közt  
egyike volt a leg súlyosabbnak, hogy annyi jeles  
erőtől sanyaró számkivetés fosztá meg a hazát,  
vigasztalat abban leltük, hogy a bujdosók meg-  
annyi apostolai a magyar névnek, és volt köztük  
nem egy, a kire a bizákeség és hála kettős érzet-  
vel tekintetünk mindenkor. Asbóth Sándor nem  
szük át a „P. Napló“ következő nekrolóját: Ha a  
forradalom utáni gyászos korszak csapásai közt  
egyike volt a leg súlyosabbnak, hogy annyi jeles  
erőtől sanyaró számkivetés fosztá meg a hazát,  
vigasztalat abban leltük, hogy a bujdosók meg-  
annyi apostolai a magyar névnek, és volt köztük  
nem egy, a kire a bizákeség és hála kettős érzet-  
vel tekintetünk mindenkor. Asbóth Sándor nem  
szük át a „P. Napló“ következő nekrolóját: Ha a  
forradalom utáni gyászos korszak csapásai közt  
egyike volt a leg súlyosabbnak, hogy annyi jeles  
erőtől sanyaró számkivetés fosztá meg a hazát,  
vigasztalat abban leltük, hogy a bujdosók meg-  
annyi apostolai a magyar névnek, és volt köztük  
nem egy, a kire a bizákeség és hála kettős érzet-  
vel tekintetünk mindenkor. Asbóth Sándor nem  
szük át a „P. Napló“ következő nekrolóját: Ha a  
forradalom utáni gyászos korszak csapásai közt  
egyike volt a leg súlyosabbnak, hogy annyi jeles  
erőtől sanyaró számkivetés fosztá meg a hazát,  
vigasztalat abban leltük, hogy a bujdosók meg-  
annyi apostolai a magyar névnek, és volt köztük  
nem egy, a kire a bizákeség és hála kettős érzet-  
vel tekintetünk mindenkor. Asbóth Sándor nem  
szük át a „P. Napló“ következő nekrolóját: Ha a  
forradalom utáni gyászos korszak csapásai közt  
egyike volt a leg súlyosabbnak, hogy annyi jeles  
erőtől sanyaró számkivetés fosztá meg a hazát,  
vigasztalat abban leltük, hogy a bujdosók meg-  
annyi apostolai a magyar névnek, és volt köztük  
nem egy, a kire a bizákeség és hála kettős érzet-  
vel tekintetünk mindenkor. Asbóth Sándor nem  
szük át a „P. Napló“ következő nekrolóját: Ha a  
forradalom utáni gyászos korszak csapásai közt  
egyike volt a leg súlyosabbnak, hogy annyi jeles  
erőtől sanyaró számkivetés fosztá meg a hazát,  
vigasztalat abban leltük, hogy a bujdosók meg-  
annyi apostolai a magyar névnek, és volt köztük  
nem egy, a kire a bizákeség és hála kettős érzet-  
vel tekintetünk mindenkor. Asbóth Sándor nem  
szük át a „P. Napló“ következő nekrolóját: Ha a  
forradalom utáni gyászos korszak csapásai közt  
egyike volt a leg súlyosabbnak, hogy annyi jeles  
erőtől sanyaró számkivetés fosztá meg a hazát,  
vigasztalat abban leltük, hogy a bujdosók meg-  
annyi apostolai a magyar névnek, és volt köztük  
nem egy, a kire a bizákeség és hála kettős érzet-  
vel tekintetünk mindenkor. Asbóth Sándor nem  
szük át a „P. Napló“ következő nekrolóját: Ha a  
forradalom utáni gyászos korszak csapásai közt  
egyike volt a leg súlyosabbnak, hogy annyi jeles  
erőtől sanyaró számkivetés fosztá meg a hazát,  
vigasztalat abban leltük, hogy a bujdosók meg-  
annyi apostolai a magyar névnek, és volt köztük  
nem egy, a kire a bizákeség és hála kettős érzet-  
vel tekintetünk mindenkor. Asbóth Sándor nem  
szük át a „P. Napló“ következő nekrolóját: Ha a  
forradalom utáni gyászos korszak csapásai közt  
egyike volt a leg súlyosabbnak, hogy annyi jeles  
erőtől sanyaró számkivetés fosztá meg a hazát,  
vigasztalat abban leltük, hogy a bujdosók meg-  
annyi apostolai a magyar névnek, és volt köztük  
nem egy, a kire a bizákeség és hála kettős érzet-  
vel tekintetünk mindenkor. Asbóth Sándor nem  
szük át a „P. Napló“ következő nekrolóját: Ha a  
forradalom utáni gyászos korszak csapásai közt  
egyike volt a leg súlyosabbnak, hogy annyi jeles  
erőtől sanyaró számkivetés fosztá meg a hazát,  
vigasztalat abban leltük, hogy a bujdosók meg-  
annyi apostolai a magyar névnek, és volt köztük  
nem egy, a kire a bizákeség és hála kettős érzet-  
vel tekintetünk mindenkor. Asbóth Sándor nem  
szük át a „P. Napló“ következő nekrolóját: Ha a  
forradalom utáni gyászos korszak csapásai közt  
egyike volt a leg súlyosabbnak, hogy annyi jeles  
erőtől sanyaró számkivetés fosztá meg a hazát,  
vigasztalat abban leltük, hogy a bujdosók meg-  
annyi apostolai a magyar névnek, és volt köztük  
nem egy, a kire a bizákeség és hála kettős érzet-  
vel tekintetünk mindenkor. Asbóth Sándor nem  
szük át a „P. Napló“ következő nekrolóját: Ha a  
forradalom utáni gyászos korszak csapásai közt  
egyike volt a leg súlyosabbnak, hogy annyi jeles  
erőtől sanyaró számkivetés fosztá meg a hazát,  
vigasztalat abban leltük, hogy a bujdosók meg-  
annyi apostolai a magyar névnek, és volt köztük  
nem egy, a kire a bizákeség és hála kettős érzet-  
vel tekintetünk mindenkor. Asbóth Sándor nem  
szük át a „P. Napló“ következő nekrolóját: Ha a  
forradalom utáni gyászos korszak csapásai közt  
egyike volt a leg súlyosabbnak, hogy annyi jeles  
erőtől sanyaró számkivetés fosztá meg a hazát,  
vigasztalat abban leltük, hogy a bujdosók meg-  
annyi apostolai a magyar névnek, és volt köztük  
nem egy, a kire a bizákeség és hála kettős érzet-  
vel tekintetünk mindenkor. Asbóth Sándor nem  
szük át a „P. Napló“ következő nekrolóját: Ha a  
forradalom utáni gyászos korszak csapásai közt  
egyike volt a leg súlyosabbnak, hogy annyi jeles  
erőtől sanyaró számkivetés fosztá meg a hazát,  
vigasztalat abban leltük, hogy a bujdosók meg-  
annyi apostolai a magyar névnek, és volt köztük  
nem egy, a kire a bizákeség és hála kettős érzet-  
vel tekintetünk mindenkor. Asbóth Sándor nem  
szük át a „P. Napló“ következő nekrolóját: Ha a  
forradalom utáni gyászos korszak csapásai közt  
egyike volt a leg súlyosabbnak, hogy annyi jeles  
erőtől sanyaró számkivetés fosztá meg a hazát,  
vigasztalat abban leltük, hogy a bujdosók meg-  
annyi apostolai a magyar névnek, és volt köztük  
nem egy, a kire a bizákeség és hála kettős érzet-  
vel tekintetünk mindenkor. Asbóth Sándor nem  
szük át a „P. Napló“ következő nekrolóját: Ha a  
forradalom utáni gyászos korszak csapásai közt  
egyike volt a leg súlyosabbnak, hogy annyi jeles  
erőtől sanyaró számkivetés fosztá meg a hazát,  
vigasztalat abban leltük, hogy a bujdosók meg-  
annyi apostolai a magyar névnek, és volt köztük  
nem egy, a kire a bizákeség és hála kettős érzet-  
vel tekintetünk mindenkor. Asbóth Sándor nem  
szük át a „P. Napló“ következő nekrolóját: Ha a  
forradalom utáni gyászos korszak csapásai közt  
egyike volt a leg súlyosabbnak, hogy annyi jeles  
erőtől sanyaró számkivetés fosztá meg a hazát,  
vigasztalat abban leltük, hogy a bujdosók meg-  
annyi apostolai a magyar névnek, és volt köztük  
nem egy, a kire a bizákeség és hála kettős érzet-  
vel tekintetünk mindenkor. Asbóth Sándor nem  
szük át a „P. Napló“ következő nekrolóját: Ha a  
forradalom utáni gyászos korszak csapásai közt  
egyike volt a leg súlyosabbnak, hogy annyi jeles  
erőtől sanyaró számkivetés fosztá meg a hazát,  
vigasztalat abban leltük, hogy a bujdosók meg-  
annyi apostolai a magyar névnek, és volt köztük  
nem egy, a kire a bizákeség és hála kettős érzet-  
vel tekintetünk mindenkor. Asbóth Sándor nem  
szük át a „P. Napló“ következő nekrolóját: Ha a  
forradalom utáni gyászos korszak csapásai közt  
egyike volt a leg súlyosabbnak, hogy annyi jeles  
erőtől sanyaró számkivetés fosztá meg a hazát,  
vigasztalat abban leltük, hogy a bujdosók meg-  
annyi apostolai a magyar névnek, és volt köztük  
nem egy, a kire a bizákeség és hála kettős érzet-  
vel tekintetünk mindenkor. Asbóth Sándor nem  
szük át a „P. Napló“ következő nekrolóját: Ha a  
forradalom utáni gyászos korszak csapásai közt  
egyike volt a leg súlyosabbnak, hogy annyi jeles  
erőtől sanyaró számkivetés fosztá meg a hazát,  
vigasztalat abban leltük, hogy a bujdosók meg-  
annyi apostolai a magyar névnek, és volt köztük  
nem egy, a kire a bizákeség és hála kettős érzet-  
vel tekintetünk mindenkor. Asbóth Sándor nem  
szük át a „P. Napló“ következő nekrolóját: Ha a  
forradalom utáni gyászos korszak csapásai közt  
egyike volt a leg súlyosabbnak, hogy annyi jeles  
erőtől sanyaró számkivetés fosztá meg a hazát,  
vigasztalat abban leltük, hogy a bujdosók meg-  
annyi apostolai a magyar névnek, és volt köztük  
nem egy, a kire a bizákeség és hála kettős érzet-  
vel tekintetünk mindenkor. Asbóth Sándor nem  
szük át a „P. Napló“ következő nekrolóját: Ha a  
forradalom utáni gyászos korszak csapásai közt  
egyike volt a leg súlyosabbnak, hogy annyi jeles  
erőtől sanyaró számkivetés fosztá meg a hazát,  
vigasztalat abban leltük, hogy a bujdosók meg-  
annyi apostolai a magyar névnek, és volt köztük  
nem egy, a kire a bizákeség és hála kettős érzet-  
vel tekintetünk mindenkor. Asbóth Sándor nem  
szük át a „P. Napló“ következő nekrolóját: Ha a  
forradalom utáni gyászos korszak csapásai közt  
egyike volt a leg súlyosabbnak, hogy annyi jeles  
erőtől sanyaró számkivetés fosztá meg a hazát,  
vigasztalat abban leltük, hogy a bujdosók meg-  
annyi apostolai a magyar névnek, és volt köztük  
nem egy, a kire a bizákeség és hála kettős érzet-  
vel tekintetünk mindenkor. Asbóth Sándor nem  
szük át a „P. Napló“ következő nekrolóját: Ha a  
forradalom utáni gyászos korszak csapásai közt  
egyike volt a leg súlyosabbnak, hogy annyi jeles  
erőtől sanyaró számkivetés fosztá meg a hazát,  
vigasztalat abban leltük, hogy a bujdosók meg-  
annyi apostolai a magyar névnek, és volt köztük  
nem egy, a kire a bizákeség és hála kettős érzet-  
vel tekintetünk mindenkor. Asbóth Sándor nem  
szük át a „P. Napló“ következő nekrolóját: Ha a  
forradalom utáni gyászos korszak csapásai közt  
egyike volt a leg súlyosabbnak, hogy annyi jeles  
erőtől sanyaró számkivetés fosztá meg a hazát,  
vigasztalat abban leltük, hogy a bujdosók meg-  
annyi apostolai a magyar névnek, és volt köztük  
nem egy, a kire a bizákeség és hála kettős érzet-  
vel tekintetünk mindenkor. Asbóth Sándor nem  
szük át a „P. Napló“ következő nekrolóját: Ha a  
forradalom utáni gyászos korszak csapásai közt  
egyike volt a leg súlyosabbnak, hogy annyi jeles  
erőtől sanyaró számkivetés fosztá meg a hazát,  
vigasztalat abban leltük, hogy a bujdosók meg-  
annyi apostolai a magyar névnek, és volt köztük  
nem egy, a kire a bizákeség és hála kettős érzet-  
vel tekintetünk mindenkor. Asbóth Sándor nem  
szük át a „P. Napló“ következő nekrolóját: Ha a  
forradalom utáni gyászos korszak csapásai közt  
egyike volt a leg súlyosabbnak, hogy annyi jeles  
erőtől sanyaró számkivetés fosztá meg a hazát,  
vigasztalat abban leltük, hogy a bujdosók meg-  
annyi apostolai a magyar névnek, és volt köztük  
nem egy, a kire a bizákeség és hála kettős érzet-  
vel tekintetünk mindenkor. Asbóth Sándor nem  
szük át a „P. Napló“ következő nekrolóját: Ha a  
forradalom utáni gyászos korszak csapásai közt  
egyike volt a leg súlyosabbnak, hogy annyi jeles  
erőtől sanyaró számkivetés fosztá meg a hazát,  
vigasztalat abban leltük, hogy a bujdosók meg-  
annyi apostolai a magyar névnek, és volt köztük  
nem egy, a kire a bizákeség és hála kettős érzet-  
vel tekintetünk mindenkor. Asbóth Sándor nem  
szük át a „P. Napló“ következő nekrolóját: Ha a  
forradalom utáni gyászos korszak csapásai közt  
egyike volt a leg súlyosabbnak, hogy annyi jeles  
erőtől sanyaró számkivetés fosztá meg a hazát,  
vigasztalat abban leltük, hogy a bujdosók meg-  
annyi apostolai a magyar névnek, és volt köztük  
nem egy, a kire a bizákeség és hála kettős érzet-  
vel tekintetünk mindenkor. Asbóth Sándor nem  
szük át a „P. Napló“ következő nekrolóját: Ha a  
forradalom utáni gyászos korszak csapásai közt  
egyike volt a leg súlyosabbnak, hogy annyi jeles  
erőtől sanyaró számkivetés fosztá meg a hazát,  
vigasztalat abban leltük, hogy a bujdosók meg-  
annyi apostolai a magyar névnek, és volt köztük  
nem egy, a kire a bizákeség és hála kettős érzet-  
vel tekintetünk mindenkor. Asbóth Sándor nem  
szük át a „P. Napló“ következő nekrolóját: Ha a  
forradalom utáni gyászos korszak csapásai közt  
egyike volt a leg súlyosabbnak, hogy annyi jeles  
erőtől sanyaró számkivetés fosztá meg a hazát,  
vigasztalat abban leltük, hogy a bujdosók meg-  
annyi apostolai a magyar névnek, és volt köztük  
nem egy, a kire a bizákeség és hála kettős érzet-  
vel tekintetünk mindenkor. Asbóth Sándor nem  
szük át a „P. Napló“ következő nekrolóját: Ha a  
forradalom utáni gyászos korszak csapásai közt  
egyike volt a leg súlyosabbnak, hogy annyi jeles  
erőtől sanyaró számkivetés fosztá meg a hazát,  
vigasztalat abban leltük, hogy a bujdosók meg-  
annyi apostolai a magyar névnek, és volt köztük  
nem egy, a kire a bizákeség és hála kettős érzet-  
vel tekintetünk mindenkor. Asbóth Sándor nem  
szük át a „P. Napló“ következő nekrolóját: Ha a  
forradalom utáni gyászos korszak csapásai közt  
egyike volt a leg súlyosabbnak, hogy annyi jeles  
erőtől sanyaró számkivetés fosztá meg a hazát,  
vigasztalat abban leltük,

